

L'ESCUT MUNICIPAL DE MOLLERUSSA. ESTUDI I CRÍTICA PER A UN ESCUT MÉS HISTÒRIC I FIDEDIGNE

Per Francesc Rebolledo i Bonjoch

PROPÒSIT

El present treball tracta sobre l'actual escut municipal de Mollerussa, els elements que el componen i si són suficientment històrics. Prèviament es fa una introducció sobre l'estudi heràldic, la seva evolució, la seva aplicació al llarg dels temps i finalment es proposa quins elements, segons el meu judici, el farien més fidedigne.

HERÀLDICA

L'heràldica és la ciència que té per objecte l'estudi dels escuts d'armes i tracta de l'origen, composició, de les lleis heràldiques i de la forma de blasonar.¹ Segons les seves aplicacions, l'heràldica es pot classificar en:

- Heràldica gentilícia: fa referència als individus i a les famílies i llinatges
- Heràldica cívica: es refereix a les localitats (municipis, comarques, ciutats etc.)
- Heràldica corporativa: fa referència a les entitats, gremis, confraries i altres corporacions de caràcter civil.
- Heràldica nacional: té per objecte els estats, nacions etc.
- Heràldica militar: es refereix a les persones, institucions i entitats militars.

---

1) <http://www.scgenealogia.org/heraldica/heraldcivic.htm> pàgina web de la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lologia i Nobiliària. Fundador i primer president Armand de Fluvià i Escorsa

- Heràldica industrial: fa referència als productes elaborats per la indústria.
- Heràldica esportiva: es refereix a les entitats de caràcter esportiu.²

Dins de l'Heràldica Cívica –que és la que en aquest treball ens interessa– cal dividir en:

- Heràldica nacional
- Heràldica comarcal
- Heràldica municipal³

A Catalunya els segells municipals més antics són dels anys 1288 i 1289. Hi ha, per exemple, els segells de Barcelona (1288), Cervera (1288), Lleida (1288), Girona (1289).

CONCEPTES I EVOLUCIÓ DELS ESCUTS

L'escut és una representació simbòlica d'un individu, família, autoritat, poblacions i països. Per tant, de corporacions i entitats. És format per una superfície entre línies, anomenada camper, en què es representen els elements heràldics o càrregues, i té el seu origen en les representacions que hom posava com a distintiu als escuts de guerra dels cavallers.⁴

És costum a Catalunya, i a la resta de l'estat espanyol, que les corporacions municipals adoptin emblemes heràldics, és a dir, el que diríem escuts, que es fan servir com a símbols gràfics per a l'expressió de la seva identitat i que s'empra en la documentació oficial del municipi.

El fenomen d'adopció d'emblemes heràldics per ajuntaments es remunta, a l'estat espanyol, als segles XIV i XV, i hi tenia a veure l'atorgament de privilegis o furs als pobles, viles i ciutats. Dels segles XVI al XVIII, els escuts de poblacions assimilaven els escuts de les pròpies cases senyoriales, que tenien alguna mena de relació amb cada lloc. Al llarg del segle XIX, els municipis van crear armes pròpies, segons l'ordre ministerial de 30 d'agost de 1840 del Ministerio de la Gobernación, que instava tots els ajuntaments a adoptar un escut propi.

A la major part de viles, ciutats i pobles de Catalunya no van emprar mai escuts sinó segells amb senyal propi, i aquest senyal “parlava” o indicava el nom o part del nom del municipi, i també van emprar el senyal o part del senyal del senyor feudal que tenia jurisdicció del municipi, com per exemple una pala (de Palau-Solità), la ceba (de Sabadell) el gos o ca (de Ca de Casseres) uns arcs i fletxes (en el cas de Els Arcs) etc. D'altres municipis van manllevar el senyal hagiogràfic de

2) <http://www.scgenealogia.org/heraldica/heraldcivic.htm>

3) <http://www.scgenealogia.org/heraldica/heraldcivic.htm>

4) <http://www.enciclopedia.cat> Edició digital de la Fundació Enciclopèdia catalana

Escut de Mollerussa del 1790. Extret de l'obra de Josep Maria Cabau "Els segells dels pobles del Pla d'Urgell"

Escuts de Mollerussa de finals del segle XIX. (Extret del llibre "Mollerussa, detalls per a una historia" de Tomàs Badia)

la parròquia respectiva, i van proliferar figures de sants, etc. Molts altres municipis, per regla general el més petits, només empraven com senyal identificatiu un segell amb el nom de la localitat.⁵

Ja he parlat de la disposició legal que va fer el govern espanyol al segle XIX, per regular l'ús dels escuts i segells municipals; el Ministerio de Governación va ordenar que la forma dels segells municipals havia de ser ovalada, això va donar pas a què el senyal municipal encerclat fos emprat més tard incorrectament com a escut.⁶

ANÀLISI DELS PRIMERS ESCUTS DE MOLLERUSSA

En el cas de Mollerussa, hem de parlar dels primers escuts, o segells municipals. En tenim un del segle XIX amb frases "POR LA CONST.n MULLERUSA"⁷; cal tenir en compte que al segle XIX hi va haver moltes guerres i alçaments militars, entre altres motius l'absolutisme del reis espanyols, i les diferents constitucions que hi van haver a l'estat espanyol. D'aquesta manera el consistori mollerussenc reivindicava la seva fidelitat a la constitució. Així mateix cal observar que ja existia, al centre, una petita edificació a l'estil d'una església o capella.

5) <http://municat.gencat.cat/municat/index.php?page=dadesmunicat> adreça electrònica de Municat (Municipis i comarques de Catalunya) és un sistema d'informació d'administració local dins de gencat, el web de la Generalitat de Catalunya

6) <http://municat.gencat.cat/municat/index.php?page=dadesmunicat>

7) Tomàs BADIA. *Mollerussa detalls per a una historia*. Edita Parròquia de Mollerussa. Imprès a l'Escola Gràfica Salesiana. Mollerussa, 1976, pàg. 1.

Escut de Mollerussa de principis del segle XX (Extret del llibre "Mollerussa detalls per a una historia" de Tomàs Badia)

Escut municipal de Mollerussa de l'any 1937. Hom pot observar com a l'església li manca la creu. Font MCU Archivos estatales

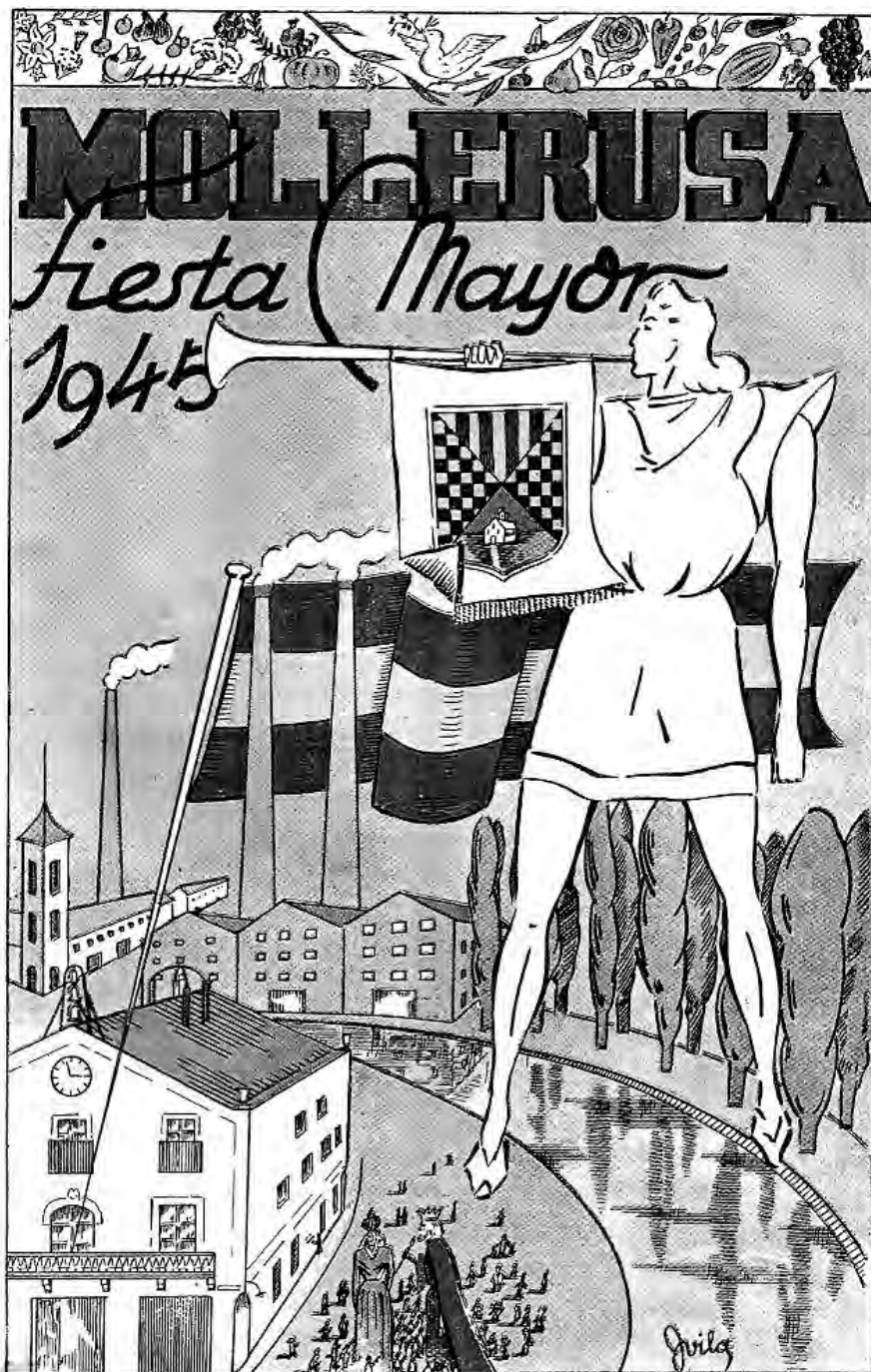
A principis del segle XX, tenim que el segell municipal també estava format per una petita església o capella, ja de forma més definida, al campanar una petita creu i a la seva part superior el topònim "MOLLERUSA"; el fons és blanc.⁸

Durant la Guerra Civil, el segell municipal de Mollerussa és, si fa no fa, el mateix que l'esmentat anteriorment, amb la característica que a la l'edifici que sembla una capella o esglésiola, hi manca la creu. Això es pot deure, en part, al laïcisme de la II República espanyola, a l'anticlericalisme d'alguns sectors del bàndol republicà, que hi va haver durant la guerra civil; en part també al suport que l'església catòlica va donar al cop d'estat del 18 de juliol del 1936, fet pels feixistes que es van rebel·lar contra el règim legal.

ANTECEDENTS DE L'ACTUAL ESCUT

Quan a Mollerussa hi havia algun esdeveniment important com la Fira de Sant Josep, la Festa Major etc. es feia un escut particular, o dit d'una altra manera, el feien el més artístic i abellidor de cara al lector, per algun artista local, com per exemple Jaume Vila, que és l'autor d'alguns. Feien servir de base la petita capella, i hi afegien les armes del comtat d'Urgell, erròniament, però segur que amb bona fe. Així tenim aquests exemples, per dir-ne alguns, de la Festa Major de 1950. Hi ha una mena de corona, al mig l'escut guarnit amb la senyera i les armes del comtat d'Urgell. A part hi té protagonisme la imatge de sant Isidori, patró de la població i que, com anirem veient, va perdent protagonisme en la iconografia, a mesura que passa el temps.

8) BADIA, 1976, pàg. 2

Portada de la Festa Major de Mollerussa del 1945. Hom pot observar diferents elements i una mena d'escut de Mollerussa. També es pot observar la signatura de Jaume Vila (Arxiu Miquel Polo)

Programa de la Festa Major de Mollerussa 1951. Programa oficial. Arxiu Institut d'Estudis Ilerdencs. (Fotografia F.R.)

Portada de la Festa Major de Mollerussa del 1952. Hom observa la imatge del patró de Mollerussa, l'antiga església parroquial i la nova. Al centre, una altre versió de l'escut de Mollerussa i la signatura de Jaume Vila. Arxiu Francesc Rebolledo. (Fotografia F.R.)

Programa oficial de la Festa Major de Mollerussa. Hom pot observar al mig la imatge de sant Isidori, i a la part superior, una versió de l'escut de Mollerussa. Arxiu Francesc Rebolledo. (Fotografia F.R.)

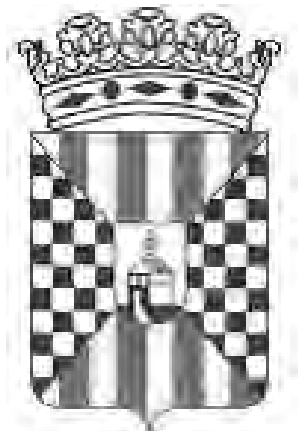
ACTUAL ESCUT DE MOLLERUSSA

Al'any 1971, el consistori municipal de Mollerussa va encomanar a l'historiador Josep Lladonosa un estudi sobre si l'escut de Mollerussa s'avenia o no a criteris històrics i/o legals, sent el resultat del tot satisfactori i que s'avenia segons l'article 302 del "reglamento de organización, funcionamiento y régimen jurídico de las corporaciones locales."⁹

El 1972, l'Ajuntament de Mollerussa va iniciar un nou escut municipal amb escut i al·legories complementàries.¹⁰ Val a dir que els nous elements serien: la corona, la senyera i els símbols de la casa d'Urgell.

Si analitzem l'escut i les seves formes una per una tenim que:

- La corona que es va triar el 1972, i que continua sent la mateixa avui dia, té més semblances de ser ducal.
- La senyera, símbol de la nació catalana i herència de l'antiga corona catalano-aragonesa, ocupa el fons de l'escut.
- Les armes del comtat d'Urgell són a les vores, i la seva forma és el típic escacat negre i blanc.
- Al centre existeix la tradicional capella o esglesiola amb la porta mirant cap a l'esquerra, segons vista del lector.

Actual escut de l'ajuntament de Mollerussa (Fotografia: web de l'ajuntament de Mollerussa)

ANTECEDENTS HISTÒRICS

EL COMTAT D'URGELL

El comtat d'Urgell va ser una administració territorial regida per un comte, que era la continuació de l'antic "pagus urgel·lità", creació de la monarquia franca. Ermengol I (992-1010) va iniciar la dinastia privativa.¹¹ El comtat d'Urgell va sorgir al Pirineu al segle VIII i la seva fi va ser al segle XV.¹² Al llarg del segle XI, el comtat d'Urgell es va estendre territorialment pel sud, per les actuals terres lleidatanes. La primera etapa d'expansió va ser la conquesta de la zona de Ponts-Artesa-Cubells, entre el 1010 i el 1050. La següent expansió va ser la de

9) Miquel POLO, *Mollerussa de poble a ciutat*. Edita Ajuntament de Mollerussa, 1995, pàg. 207

10) POLO, 1995, pàg. 214

11) *Diccionari d'Història de Catalunya*, Edicions 62, Barcelona, 2004, pàg. 1083-1084

12) Flocel SABATÉ. "Organització administrativa i territorial del comtat d'Urgell", dins de D.A. *El comtat d'Urgell*, Universitat de Lleida, 1995, pàg. 17.

Guissona-Agramunt, entre el 1020 i el 1070. Cap al final, el comtat d'Urgell es va consolidar al nord del Mascançà (actuals comarques d'Urgell i Pla d'Urgell) amb la conquesta de la Fuliola, Bellcaire i Linyola. La línia Menàrguens, Albesa, la Portella, Bellvís, Barbens, Tarroja, Llor, Torà i Ivorra, tancava pel sud els límits del comtat d'Urgell.¹³

LA BARONIA D'ANGLESOLA

L'estirp dels Anglesola, llinatge noble català, el primer representant és Berenguer Gombau (1079) senyor de la baronia per donació dels comtes Ramon Berenguer II i Berenguer Ramon II. Per cert que Gombau és nom propi d'home, el seu origen és germànic i és Gundobald.¹⁴ Els Anglesola procedien del sud de França, van participar al setge de Lleida i la presa de Saragossa i van fundar Bellpuig de les Avellanes.¹⁵

El 1633 la baronia és dels Rocabertí, i va passar a marquesat el 1645. El 1831 es va extingir la senyoria, i va passar al comte de Peralada. Els Anglesola van donar personatges importants com: Ramon, bisbe de Vic (1264-1298); Berenguer, bisbe de Girona (1348-1408) i cinc abadeses de Vallbona de les Monges (segles XIII-XIV).¹⁶

El cert és que la rellevància dels Anglesola en aquella època era molt important, s'estenia per tot l'Urgell al migdia de l'Ondara, i fins i tot aconseguiren possessions dins de la ciutat de Lleida, i a la comarca del Segrià.¹⁷

Cap al 1200, les possessions dels Anglesola eren molt extenses. A part de les terres de l'Urgell, tenien possessions a la Segarra, Balaguer. Al Segrià tenien el castell de Milà, Ladivinyes, Os i Terracèn, Montmagastre i Corbins. A l'altra banda del riu Segre, Alcoletge, Palau d'Anglesola, Sidamon, Mollerussa, Miralcamp i Utxafava, a part d'altres drets a Gerp, Tèrmens, Altarèn, Ventosa i Juneda.

La casa d'Anglesola es dividí entre els seus tres fills, en tres branques diferents: Vallbona de les Monges, Bellpuig i Miralcamp.¹⁸ Existí una branca, la de Miralcamp, que començà amb Pere d'Anglesola, i aquest sí que correspon amb l'arbre genealògic dels Anglesola.¹⁹ Aquest Pere rep, el 27 de juliol de 1179, de Bernat d'Anglesola, en feu els castells de: Miralcamp, del seu germà Berenguer,

---

13) *Diccionari d'Història de Catalunya*, pàg. 1083-1084

14) *Diccionari català-valencià-balear*-. Edició electrònica consultable a través d'Internet. Projecte d'informatització del DCVB dut a terme a l'IEC. (<http://dcvb.iecat.net/>)

15) *Diccionari d'història de Catalunya*, pàg. 46.

16) *Diccionari d'història de Catalunya*, pàg. 46

17) Antoni BACH. *Bellpuig i la seva antiga baronia al Pla d'Urgell*, Fundació Salvador Vives i Casajuana, Barcelona, 1972, pàg. 27.

18) Jaume TORRES, *Història de Vila-sana*, Impremta Saladrígues, Bellpuig, 1984, pàg. 16.

19) <http://www.enciclopedia.cat> Edició electrònica de la Fundació Enciclopèdia Catalana consultable a través de internet

el de Sidamon, com també el d'Alcoletge, Mollerussa i Fondarella, amb les seves pertinences. Més tard, el 1210, Mollerussa deixa de figurar entre les possessions dels Anglesola.²⁰

El poder dels Anglesola va ser tan fort que, als voltants de 1162, hi va haver un judici entre Ramon Berenguer IV i Bernat d'Anglesola. El judici és del comte de Barcelona contra Bernat d'Anglesola, al qual acusa d'haver-se apropiat de moltes terres situades entre Anglesola i Lleida (per tant també Mollerussa) que són del comte perquè ell les ha preses als sarraïns, i com que no les ha donades mai a la casa d'Anglesola, l'ús d'aquesta és una apropiació indeguda. Bernat d'Anglesola contesta que aquestes terres les va rebre per donació del besavi del comte de Barcelona, Ramon Berenguer el Vell.²¹ En realitat, Ramon Berenguer oblidava que els Anglesola havien ajudat al comtat barceloní, en la reconquesta de les terres entre Anglesola i Lleida, i n'envejava la importància, un cop unificada Catalunya amb Aragó.

Així doncs, els processos de reconquesta, repoblació i cristianització es degueren a la casa d'Anglesola, que repoblà amb gent de la Catalunya Nova.²² Comarques com el Solsonès, el Llobregat, i Vic s'establiren juntament amb la població autòctona, que era la mossàrab i també és possible que s'hi haguessin quedat alguns sarraïns. Fins i tot hi ha constància que alguns Anglesola van participar, ja al segle XII, al repoblament de València, ja que hi ha constància de repobladors de Cullera el 1249 un Berenguer d'Anglesola,²³ entre els primers repobladors de Sogorb hi consta G. d'Anglesola²⁴ i ja com a veïns de Morella el 1306-1345, Berenguer d'Anglesola pare i Berenguer d'Anglesola fill.²⁵

La baronia d'Anglesola era feudatària del comtat de Barcelona, en certa manera podem dir que formava part del comtat de Barcelona, el qual tenia com objectiu estendre's per les terres lleidatanes (incorporació de Cervera l'any 1026, Tàrraga el 1058, Anglesola i Mollerussa el 1079) i conquerir la ciutat de Lleida, aleshores regne musulmà. ¿Per què conqueria aquestes terres i deixava de banda el sud, és a dir el camp de Tarragona? Doncs perquè d'aquesta manera barrava el pas al comtat d'Urgell.²⁶

---

20) <http://www.encyclopedia.cat>

21) Flocel SABATÉ. "Judici entre el comte Ramon Berenguer IV i Bernat d'Anglesola", dins *Ilerda*, 49 (1991), pàg. 129 i 135.

22) BACH, 1972, pàg. 34

23) Enric GUINOT. "Els fundadors del regne de València: repoblament, antroponímia i llengua a la València medieval". Volum II. Tres i quatre, 1999, pàg. 478.

24) GUINOT, 1999, pàg. 667.

25) GUINOT, 1999, pàg. 126.

26) SABATÉ, 1995, pàg. 25.

Per tant afirmo que la tasca reconqueridora del Pla d'Urgell i en concret de Mollerussa, no fou del comtat d'Urgell, a excepció de la part nord, ni de cap dels seus comtes.

BISBAT DE VIC

A partir d'aquí, la lluita dels cristians en terres catalanes, més coneguda com Reconquesta, va restaurar aquest bisbat el 879 de mans del comte de Barcelona Guifré el Pilós. A mesura que la reconquesta avançava i s'anaven incorporant noves terres a la Catalunya Vella, també s'anà augmentant el bisbat de Vic. Primer els límits arribaven a les comarques de Vic i Manresa.²⁷ La segona expansió fou endegada pel comte Sunyer (911-947), que va incloure Igualada i part de la serra calafina. El següent pas el donaren el bisbe Borrell (1010-1017) i l'abat Oliba (1018-1046). Els comtes de Barcelona conqueriren als sarraïns Cervera i Tàrraga. Entre els anys 1030 i 1050 es recuperaren les terres del Pla d'Urgell, que foren adscrites al bisbat de Vic. El 1139, però la veritable restauració de parròquies i centres religiosos s'acabava el 1150 després de la reconquesta de Lleida; per aquest motiu el bisbat de Vic arribà fins a Sidamon i fins i tot alguns pobles tarragonins. Les parròquies més occidentals eren Sidamon, Miralcamp, Golmés i Mollerussa.²⁸

Per això ara els municipis que van ser de la baronia d'Anglesola eren, alhora, del bisbat de Vic i, des de 1597, del bisbat de Solsona, mentre que les poblacions que eren del comtat d'Urgell eren, i encara són, del bisbat d'Urgell.

EL COMTE ERMENGOL V

Una excusa per continuar mantenint les armes del comtat d'Urgell a l'escut de Mollerussa, descartada del tot la pertinença a aquest comtat, podria ser la teoria que el comte Ermengol V morís, segons algunes fonts, a Mollerussa. Això donaria per un treball a part. Algunes fonts parlen que, efectivament, Ermengol V, comte d'Urgell, va morir en un combat contra els sarraïns a Mollerussa, però també hi ha fonts que seriosament expliquen el contrari, i que va ser en alguna altra part, com per exemple Castella, perquè el comte des de la seva joventesa hi va anar a viure, ja que el comtat d'Urgell tenia pactes molt importants amb el regne de Castella.

HISTORIADORS QUE AFIRMEN QUE ERMENGOL V NO VA MORIR A MOLLERUSSA

Eduardo Corredera diu: *“su padre lo envió desde niño a la corte de Alfonso VI de Castilla. Estando allí contrajo matrimonio con María (o Estefanía), hija de Pedro Ansú-*

---

27) Josep M. GASSET (Director). *Miralcamp en el temps, l'espai i la història*, Barcelona, 1987, pàg. 72

28) GASSET, 1987, pàg. 72

rez, conde de Carrión y de Saldaña, poblador o fundador de Valladolid, población que ella recibió en dote”²⁹

Diego de Monfar explica: “No pasó mucho tiempo después de la muerte de Ermengol de Gerp, que el conde, su hijo y heredero, por estar, según dice Francisco Rades de Andrade en la Historia de Alcántara, desavenido con el rey de Aragón, se pasó a los reinos de Castilla, con el rey Alfonso, a quien su padre en el testamento le había encomendado..”³⁰. i torna a dir “Quedó este conde de Urgel allá toda su vida, sirviendo a los reyes de Castilla y de León.”³¹

HISTORIADORS A FAVOR QUE ERMENGOL V MORÍS A MOLLERUSSA

Jerónimo Zurita diu sobre la marxa de Ermengol V a Castella: “Este residió con la condesa doña María su mujer en el señorío que él tuvo en Valladolid en vida de su suegro”³² i a pesar que Zurita defensa la teoria que va morir a Mollerussa no deixa de sorprendre’s per la diversitat de teories sobre el lloc on va tenir el combat: “De su muerte se escribe haber sido en reencuentro de batalla, pero tan confusamente con haberle quedado el nombre del lugar a donde fue muerto, que a penas se entiende si fue en Castilla o en Cataluña...”³³

Rovira i Virgili també dubta sobre el lloc de la mort i diu: “del dubte que hi ha sobre la seva mort, interpretat per alguns historiadors com Mollerussa, en el mateix comtat d’Urgell, i per altres com Moyeruca, a lleó (...) Nosaltres no gosem a decidir-nos en aquest punt, perquè no és possible de fer-ho amb seguretat mentre nous textos o documents ho aclareixin.”³⁴ Voldria precisar que Rovira i Virgili en el referent que Mollerussa era al comtat d’Urgell, s’equivoca, només en això, i torno a repetir que era possessió dels Anglesola.

Domingo Costa y Bafarull diu sobre Ermengol V: “y se casó con una nobilísima señora llamada Doña María, hija de aquel gran caballero Don Pedro Azur y de Doña Elo, condes de Valladolid.(...) para más obligarle a vivir y residir en ella (valladolid) para guardarla de los moros.”³⁵

29) Eduardo CORREDERA. *El archivo de Ager y Caresmar*. Artes Gráficas Romeu, Balaguer, 1978, pàg. s.n., inici del capítol IV.

30) Diego DE MONFAR. *Historia de los condes de Urgel*. Montfor, Barcelona, 1853, volum I (Volum 9 de la “Colección de Documentos Inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón - Codoinaca”) pàg. 358 a 363, capítol LI

31) Prósper DE BOFARULL. *Historia de los condes de Urgel*, (volum 1 - Codoinaca), pàg. 359

32) Jerónimo ZURITA. *Anales de Aragón*. Edición de Ángel Canellas López. Editado por Institución “Fernando el católico” (C.S.I.C.), Zaragoza, tomo 1, 1967, pàg. 112.

33) ZURITA, 1967, pàg. 112.

34) Antoni ROVIRA I VIRGILI. *Història de Catalunya*. Editorial la Gran Enciclopedia Vasca. Bilbao 1977. Volum IV, pàg. 158

35) Domingo COSTA Y BAFARULL. *Memoria de la ciudad de Solsona y su iglesia*. Editorial Balmes, Barcelona, 1959, pàg. 115

Crec que la teoria de la mort del comte Ermengol V a Mollerussa queda molt en entredit amb aquests arguments. N'hi ha molts més, i no és vàlid ficar les armes del comtat d'Urgell a l'escut de Mollerussa. Però a més, i donant moltes concessions, la tasca que va fer la baronia d'Anglesola en la reconquesta, repoblació i reconstrucció d'aquestes terres és immensament més important que no la mort, i per aclaparadora derrota, d'un comte d'Urgell.

CONCLUSIÓ

Considero que l'actual escut municipal de Mollerussa no és correcte, ni històricament, ni d'acord amb la legislació actual que contempla. A més, el mateix Josep Maria Cabau explica: *“El segell no està normalitzat segons el Reglament dels símbols dels ens locals de Catalunya.”*³⁶ I des d'aquí proposo realitzar-ne un de nou, més d'acord amb els principis exposats anteriorment.

BASES PER A UN NOU ESCUT DE MOLLERUSSA

La corona, abans que res, hauria de ser cívica i no nobiliària, perquè la primera ens indica que la sobirania rau en el poble, és a dir, en la ciutadania. La normalitzada corona mural de ciutat és: un llenç de muralla tancat amb deu portes, de les quals se'n veuen cinc, realçat per vuit torres (se'n veuen cinc) unides a la meitat de la seva alçada per un mur sense merlets, amb una garita d'argent al mig de la part superior.

Les armes de la casa d'Anglesola haurien de substituir les del comtat d'Urgell, que foren els qui des de l'any 1079 va reconquerir i repoblar Mollerussa i part del Pla d'Urgell, i no el comtat d'Urgell. Les armes heràldiques de la baronia d'Anglesola: un camp d'or, quatre faixes vibrades de sable. El fet que visquem en la comarca del Pla d'Urgell, i que guardi un nom derivat del comtat d'Urgell, no és una contradicció, es tracta d'un fenomen que Joan Yeguas anomena “desplaçament de la toponímia.”³⁷

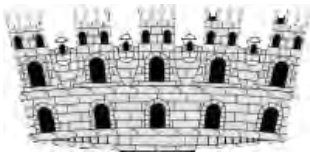
La capella o esglésiola que ocupa la part central és la que existia al segle XIX i, segons algunes fonts, fa referència a la capella de sant Isidori, patró de Mollerussa. D'altres fonts afirmen que aquesta esglésiola fa referència que Mollerussa formava part i era parada, del camí de sant Jaume. Sigui pel primer motiu, com pel segon, ha de continuar formant part d'aquest nou escut municipal de Mollerussa.

---

36) JOSEP MARIA CABAU, “Els segells dels pobles del Pla d'Urgell”. *Mascançà: revista d'estudis del Pla d'Urgell*, anuari 3 (2012), pàg. 25.

37) JOAN YEGUAS. *Mollerussa*. Cossetània, Valls, 2002, pàg. 17.

Els elements que haurien de formar part del nou escut municipal de Mollerussa serien aquests:

1. Corona mural de ciutat

2. Armes de la baronia de Anglesola

3. Capella o església

En definitiva seria aquest l'escut municipal que proposo per a Mollerussa

Projecte d'Escut Municipal de Mollerussa que proposo. Dibuix de Pere Anton Massa

**ESCUTS D'ALGUNS MUNICIPIS DEL PLA D'URGELL QUE
TENEN UN PASSAT HISTÒRIC SIMILAR AL DE MOLLERUSSA**

Castellnou de Seana

Miralcamp

Sidamon

Vilanova de Bellpuig

Vila-sana